

Jurský svět: Zánik říše

Tiskový materiál k filmu

Jurský svět: Zánik říše

Už jsou to tři roky od doby, kdy uprchlí dinosauři zničili zábavní park a luxusní resort Jurský svět. Zatímco lidé ostrov Isla Nublar opustili, dinosauři se tu sami protloukají džunglí.

Když se nečinná sopka na ostrově probudí k životu, Owen (CHRIS PRATT) a Claire (BRYCE DALLAS HOWARD) zorganizují kampaň na záchranu přeživších dinosaurů, aby zamezili jejich vyhynutí. Owen je odhodlán najít predátorku jménem Blue, která se ztratila v divočině. Claire si těchto stvoření velmi váží a jejich záchranu považuje za své poslání. Společně na nevyzpytatelný ostrov dorazí ve chvíli, kdy z nebe létají kusy horké lávy. Během své výpravy objeví spiknutí, které by na planetu Zemi vrátilo nebezpečný řád, který tu od prehistorických dob nebyl.

Vzrušující, dobrodružný a napínavý příběh, který je synonymem pro jednu z nejpopulárnějších a nejúspěšnějších ság v historii filmu, se jako zbrusu nový celovečerní film vrací zpět spolu s oblíbenými postavami a s dinosaury, a spolu s novými, ještě hrůznějšími a úžasnějšími druhy než kdy předtím.

Vítejte v ***Jurském světě: Zánik říše***.

V hlavních rolích tohoto impozantního akčního dobrodružného filmu se objeví Pratt a Howard; výkonnými producenty jsou STEVEN SPIELBERG a COLIN TREVORROW. Film režíroval J. A. BAYONA (*Nic nás nerozdělí, Sirotčinec*). O scénář se postaral režisér filmu *Jurský svět: Zánik říše* Trevorrow společně s DEREKEM CONNOLLYM. Producenty jsou FRANK MARSHALL a PAT CROWLEY společně se Spielbergem a Trevorrowem. Další producentkou je BELÉN ATIENZA.

Tým doplňují herec JAMES CROMWELL (*Babe – galantní prasátko*) jako Benjamin Lockwood, zámožný podnikatel, který byl spolupracovníkem Dr. Johna Jammonda při tvoření Jurského světa; JUSTICE SMITH (*The Get Down*) jako Franklin Webb, Clairin hacker ve skupině na ochranu dinosaurů, kterému daleko více vyhovuje být „tím chlapem v křesle“, než být ve středu všeho dění; DANIELLA PINEDA (*The Detour*) jako Dr. Zia Rodriguezová, geniální paleo-veterinářka, která své znalosti těchto archaických stvoření ještě nikdy nevyzkoušela na živých dinosaurech; RAFE SPALL

(*Prometheus*) jako Eli Millsová, Lockwoodova pravá ruka, která najme Claire a Owena, aby dinosaury navrátili do soukromé rezervace; TED LEVINE (*Prokletý ostrov*) jako Wheatley, žoldák pevný jako skála, kterého Millsová pověří vedením pozemní operace na ostrově Isla Nublar; TOBY JONES (sága *Captain America*) jako Eversoll, kterého přivedla Millsová, aby dohlížel na operace v Lockwoodově rezidenci po skončení záchranné mise; GERALDINE CHAPLIN (*Volání netvora: Příběh života*) jako Iris, hospodyně v rezidenci a zároveň ochránkyně rodinných tajemství; a ISABELLA SERMON, která debutuje jako Lockwoodova nakažlivě optimistická 10letá vnučka Maisie, která v usedlosti žije celý svůj život.

Filmové stálice BD WONG a JEFF GOLDBLUM se znovu ujaly rolí Dr. Henryho Wu a Dr. Iana Malcolma. Wu je zkorumpovaný genetik, který sám sebe vidí krok od vědeckého průlomu a excentrický matematik Malcolm předpověděl Hammondovu Jurskému světu zánik již před čtvrt stoletím. Jeho jedinečné pochopení teorie chaosu a těch, kteří zneužívají moc, se ukáže jako nedocenitelné... hlavně když Owen a Claire odkryjí tu nejnebezpečnější hru.

Armádu kreativních talentů vede kameraman OSCAR FAURA (*Volání netvora: Příběh života, Siroťčinec*), výtvarník ANDY NICHOLSON (*Gravítace, Captain America: První Avenger*), kostýmní výtvarnice SAMMY SHELDON DIFFER (*Ex machina, Noční hra*), držitel Oscara, supervizor speciálních efektů NEAL SCANLAN (*Star Wars: Síla se probouzí, Rogue One: Star Wars Story*) a držitel Oscara, skladatel MICHAEL GIACCHINO (*Vzhůru do Oblak, Jurský svět*). Znělku *Jurského světa* stvořil pětinásobný držitel Ceny Akademie JOHN WILLIAMS (sága *Star Wars*, sága *Harry Potter*).

Jurský svět: Zánik říše byl natočen ve Spojeném království a na havajských ostrovech.

O PRODUKCI

Sbohem, Islo Nublar:

Zrod Zániku říše

Je těžké tomu uvěřit, ale když tvůrci filmu *Jurský svět* začali roku 2015 s jeho přípravami, netušili, že jejich milovaná práce se stane jedním z nejuspěšnějších filmů všech dob. Režiséra filmu Colina Trevorrowa, který spoluvytvoril první díl a nyní se vrací jako spoluvůrce a výkonný producent *Jurského světa: Zánik říše*, tato sága fascinovala již od doby, kdy byl malý kluk, a vždy si *Jurský svět* představoval jako trilogii. Bylo mu ctí spolu se scénáristou Derekem Connollym tyto poučné příběhy Michaela Crichtona spolu s novým světem Stevena Spielberga posunout na novou příjemně nebezpečnou a neočekávanou úroveň.

„Asi dva týdny poté, co přišel *Jurský svět* do kin, jsem se musel vrátit z Los Angeles zpět domů do Vermontu,“ vzpomíná Trevorrow. „Zeptal jsem se Dereka, jestli by nejel se mnou, abychom tu dlouhou cestu mohli využít k diskuzi, jak bude příběh pokračovat. Měl jsem pár základních nápadů, o kterých jsem mu chtěl říct a potřeboval jsem to udělat někde, kde můžeme svobodně myslet a vymýšlet různé divné scénáře, jak by to mohlo být.“

„Tentokrát Steven řekl: ‚Ukaž mi, jak si myslíš, že by to mohlo být, jak by se naše postavy mohly posunout a kam bychom je mohli vzít,‘“ vysvětluje Trevorrow. „Takže jsme jeli do Vermontu a na té cestě jsme přišli s příběhem, ze kterého je *Zánik říše*.“

„Tito dinosauři byli na planetě Zemi před 65 milióny let a teď jsou na místě, které je jim cizí,“ vysvětluje Trevorrow. „Pomyslel jsem si, že existuje způsob, kterým tenhle příběh můžeme vyprávět z lidského pohledu. Jak byste se cítili, kdybyste se ocitli ve světě, do kterého nepatříte, jen kvůli potěšení ostatních? To je oblast, do které jsme se předtím nepustili a věděli jsme, že je to něco, co by tomuto filmu prospělo.“

Jen málo postav je Trevorrowi blíže než Claire Dearingová a Owen Grady, bývalí horkokrevní milenci, kteří jsou podle všeho souzeni po sobě celý život toužit – a jeden druhého peskovat. Ohledně vývoje postav Trevorrow podotýká: „Hodně jsme přemýšleli o tom, kde Claire za pár let bude, jak se cítí provinile a za to všechno zodpovědná. Claire tuší, že na ostrově hrozí přírodní katastrofa a že se blíží. A bude

to katastrofa, která položí světu otázku: ‚Necháme ta zvířata zemřít, nebo je zachráníme?‘ Ona je tou, která se za záchranu dinosaurů cítí nejvíce zodpovědná.

„Na druhé straně tu máme Owena, který dokázal, že i tito predátoři jsou schopni řídit se pravidly. Ví, že jsou schopni sloužit stejnému účelu jako ostatní živočichové, kteří byli v historii použiti ve válkách,“ pokračuje Trevorrow. „To samo otevírá naši Pandořinu skříňku. Máme tu dvě postavy, které jsou matkou a otcem nového světa. Jsou rodiči této pomalu se vyvíjející biologické katastrofy započaté Johnem Hammondem. Bylo pro nás důležité najít způsob, kterým do příběhu Hammonda zapojíme a provážeme je dohromady, stejně tak jako najít způsob, kterým sdělíme více o tom, jak Jurský svět vznikl.“

Tito neobyčejní dinosauři jsou stejní hráči jako Claire a Owen. Nejzřetelnější je to na Blue, velociraptorovi, ke kterému má Owen silnou vazbu již od doby, kdy se Blue vylíhla z vajíčka. Po tvrdém souboji s Echem – který Blue způsobil zjizvený ret – si ve stádu vybudovala vůdčí pozici. Když Owen jednou během jejího výcviku předstíral zranění, Blue prokázala svou schopnost empatie. Je stejně tak krutá, jako ochraňující, a bohužel je také poslední svého druhu.

K vyprávění příběhu bylo důležité začít představením nových druhů dinosaurů z různých dob. Od baryonyxe a carnotauruse, po šíleného slona v porcelánu nazývaného stygimoloch. Scénáristům se do *Zániku říše* podařilo zapojit prozatím nejbarevnější škálu různých stvoření. A aby toho nebylo málo, představili si i geneticky navrženou nestvůrnost známou jako indoraptor. Jeho DNA je pekelná kombinace velociraptora, indominuse rexe a bůhvíčeho, co Dr. Wu přidal do jeho kodonu. Tato příšera není smrtící díky své velikosti, ale díky své inteligence, rychlosti a schopnosti plnit rozkazy... ty, které si sama vybírá. Indoraptor je bezpochyby perfektní zbraní.

Dokud do toho filmoví tvůrci mohou mluvit, nikdy nevznikne film o *Jurském světě* bez naší hvězdy T. rexe. „T. rex se vrací taky,“ prozrazuje Trevorrow. „Pořád se jedná o stejnou postavu, která byla v *Jurském parku* i v *Jurském světě*. Je ikonická – ne jen proto, že je T. rex, ale proto, že je to tahle T. rex.“

Otěže do rukou:

Bayona součástí *jurského* týmu

Když se schylovalo k dalšímu dílu trilogie, producenti se obrátili na uznávaného španělského filmového tvůrce Juana Antonia „J. A.“ Bayonu, který je známý svým hluboce intimním a pronikavým vypravěčstvím. Bayona byl z možnosti podílet se na tvorbě filmu nadšený a film považuje za svou dosavadní největší výzvu. „Když jsem uviděl *Jurský park*, bylo v něm pro mě, stejně jako pro mnoho lidí mé generace, něco zázračného. Na nápadu navrátit stvoření, která obývala naši planetu před milióny let, do našeho světa, je něco fascinujícího. Pro ságu je to dostatečně hravé i geniální. Když jsem poprvé viděl brachiosaury na plátně, věděl jsem, že možné je všechno.“

Bayona si nabídky Trevorrowa, který je po dlouhé roky nadšeným ze všeho *jurského*, velmi cenil.

Bayona tuto příležitost ke spolupráci přijal s pokorou. „Když jsem to odkýval, uvědomil jsem si, že se o pomyslné dítě Stevena a Colina musím postarat. Jako režisér můžu přispět jak k příběhu, tak k energii a tónu filmu. Nicméně si taky uvědomuji, že tuto jurskou ságu zbožňují milióny diváků, takže bylo důležité s nimi úzce spolupracovat, abychom si byli jisti, že publiku poskytneme nové a vzrušující zážitky... zatímco udržíme ducha těchto příběhů.“

Spielberg ocenil, že Bayona byl schopný filmu dát svůj vlastní odlišný styl. „Jedna věc, kterou mají filmy z jurské ságy společnou, je to, že byly stvořeny lidmi, kteří milují filmové řemeslo,“ přemýšlí Spielberg. „Juanu Antoniovi se podařilo odvést skvělou práci tím, že natočil *Zánik říše* trochu tak, jako já jsem natočil ten první film a jako Colin natočil ten poslední... ale zároveň je to na 100 % jeho práce. Je to tím, že je to opravdový tvůrce filmů, který má svůj vlastní hlas, takže vůbec nezměnil náladu nebo styl *Jurského parku*, ale udělal z toho svůj vlastní *Jurský svět*. Bylo to opravdu požehnání, že do této ságy přispěl svým vlastním hlasem. Opravdu se mu to podařilo.“

Marshall na Bayonovi ocenil to, že do projektu vnesl emoce, které se v sáze dosud neobjevily: „J. A. má neskutečnou filmařskou vizi, díky které vytváří úžasné světy a velmi jasné postavy. Není to jenom o dinosaurech, je to o těch postavách. Dodává jim vizi a nadšení.“

„Je to první *jurský* film, o kterém můžu popravdě říct, že v něm máme příšeru,“ směje se Spielberg. Indoraptor je dinosaur, ale zároveň je to příšera. Díky tomu je *Zánik říše* první kombinací filmu o dinosaurech a filmu o nestvůrách.“

Volba přežití:

Návrat oblíbených postav

Je nemožné si *Jurský svět* představit bez elektrizujícího propojení Claire a Owena. „Všichni tento pár zbožňují,“ říká Bayona. „Ta chemie mezi Bryce a Chrisem mi připomíná klasické hollywoodské filmy. K tomu jsme se museli vrátit. Chris vytvořil úžasnou postavu, které propůjčil opravdový šarm a vtip. Má upřímnou vnitřní sílu, díky které komunikuje s publikem tak, že vždycky udělá tu správnou věc.“

Pratt vysvětluje, co publikum na těchto filmech stále baví: „Úspěch *Jurského světa* začíná s úspěchem *Jurského parku*. Lidi ten původní film opravdu milovali. Připoutalo to pozornost celé generace a svět byl hladový po tom vidět novou verzi toho příběhu... verzi se všemi technologickými vymoženostmi, které ve filmografii přibyly od roku 1993.“

I přesto, že žijí své životy odděleně, se díky společnému cíli v tomto filmu Chris a Claire opět shledají. Zatímco ona ochranu a záchranu těchto živočichů považuje za své poslání, uvědomuje si, že Owena zpět na ostrov dostane příležitost zachránit Blue, velociraptora, ke kterému má Owen silné pouto. „Hodně toho, co se mezi Claire a Owenem děje, zůstává nevysloveno. V *Jurském světě* si spolu prošli traumatickými zážitky a oba se s nimi vypořádávají po svém,“ říká Pratt. „Owen věří, že neexistuje způsob, jak se cítit lépe, prostě musíte jít dál a žít svůj život. Utápět se ve vině, jako to dělá Claire, je špatně, ale pro Owena je špatné i ignorování toho, co se stalo... takže se navzájem potřebují. Vidíte, že tito dva k sobě mají velkou náklonnost a že jsou zrozeni k tomu, být spolu... ale okolnosti jim nedovolují, aby se tak stalo.“

Pratt se v minulosti v roli Owena vydal na honičku džunglí s velociraptory a přežil brutální pokousání od různých stvoření na ostrově. Nic ale nemohlo Owena připravit na nového nestvůrného dinosaura stvořeného Dr. Wu: indoraptora, nejsmrtečnější stvoření, které kdy chodilo po této planetě. „Indoraptor otevírá náš příběh a ukazuje

nám, jaká bude budoucnost jurského světa. Dojde vám, že indoraptor je přesně to, o co společnosti InGen šlo. Již léta vytvářeli tento typ kognitivní inteligence pro predátory. Jejich vývoj došel až k indoraptorovi, který je v podstatě neprůstřelný. Útočí na povel. Byl navržen jako smrtící zbraň války a my od začátku vidíme, jak nebezpečný je. Představa těchto stvoření v nesprávných rukou je děsivá.“

Zatímco Owen se rozhodl pro život v osamění, Claire se rozhodla pro přesný opak – vytvořila skupinu na ochranu dinosaurů (Dinosaur Protection Group, DPG), jejíž misí je zachránit zbylé dinosaury žijící na ostrově Isla Nublar. „Pořád si dává za vinu vše, co se stalo,“ pokračuje Howard. „Udělala chybu, kterou již nemůže vzít zpět, když se podílela na stvoření indominuse rexe. Svět je teď kvůli jejímu jednání jiným místem. Otevřela Pandořinu skříňku, kterou už nemůže zavřít. Vše, o co Claire jde, je být v tomhle příběhu na správné straně. Je to její pohnutkou i posláním.“

I přesto, že Howard hraje ve filmech již od dětství, ji režisérovy schopnosti překvapily. „Je pár věcí, které J.A. na place dělal a které jsem nikdy předtím nezažila. Natáčeli jsme scény bez dialogu a on během nich pouštěl hudbu. Jinak jsme chodili, jinak jsme se chovali. Také používal spoustu dinosauřích efektů. Najednou se třeba ozval opravdu hlasitý dinosauří skřek; vyděsilo nás to a vyvolalo to nějakou reakci. Používá spoustu nástrojů k tomu, aby nás dostal do svého světa a abychom se všichni sjednotili – všichni jako část jednoho orchestru.“

Howard, stejně jako Pratt, měla z indoraptora strach. „Známe pravidla, jak se ubránit různým typům dinosaurů, ale indoraptor je kompletně vytvořen člověkem,“ podotýká. „Co je na této nestvůře tak děsivé, je to, že netušíme, jak se jí ubránit. Pokud se ani nehnete, T. rex vás neuvidí a máte možnost utéct. Ale tenhle dinosaurus úplně mění pravidla hry. Dr. Wu vytvořil nezastavitelnou zbraň. A to je ta pointa - mysleli byste si, že nejděsivější věc, které v *Jurském světě* budete čelit, je dinosaurus. Ale v tomto filmu poznáme, že je něco ještě hrozivějšího a krutějšího – něco více krvelačného a nemilosrdnějšího – lidská rasa.“

Clairin styl se od první kapitoly filmu společně s jejím názorem na svět také hodně změnil. „Její účes a dokonalý bílý outfit v prvním filmu zachytily, jakým člověkem v té době Claire byla,“ shrnuje Howard. „V tomto filmu jsem chtěla jasně ukázat, že se dramaticky změnila. Claire je citlivá a inteligentní žena, která je dobře připravená.“ Směje se: „Teď tam mám na sobě opravdu pevné boty, za což jsem ráda.“

K Howard a Prattovi se přidali i dva heci, kteří byli součástí *jurské* rodiny už od prvního dne. BD Wong se vrací do role Dr. Henryho Wu, stvořitele zla známého jako *indominus rex*. Wong vysvětluje aktuální situaci své postavy: „Dr. Wu byl odvolán kvůli nedodržení správných zásad, takže se zrovna teď v moc dobré pozici nenachází. Pořád má stejné znalosti, ale je zoufalejší a nemá přístup ke všem mechanismům. Je v úplně jiné situaci a má svázané ruce.“

Ale i tak; tam, kde je brilantní šílený vědec, tam jsou i investoři. Wu pracuje na nové geneticky upravené nestvůře, zvířeti, které je daleko děsivější a inteligentnější než *T. rex* nebo *indominus rex*. „Dr. Wu pořád vytváří nové dinosaury,“ směje se herec. „I když bych rád řekl, že jeho úmysly nejsou pouze jen strašně zlomyslné. Na některé věci kvůli pokroku v technologii nepohlíží, jde mu hlavně o vytvoření dinosaurů tak detailních, že je možné je ovládat. Dlouhověková debata o tom, jak dlouho to potrvá a jestli je to morálně správné, je součástí filmu.“

V tomto díle je odtajněna tajná laboratoř Dr. Wu, z jejíhož designu byl Wong nadšen. „Tahle scéna posouvá představu tajné laboratoře Dr. Wu na úplně jinou úroveň. Místnost, kterou vidíme na konci *Jurského světa*, bledne ve srovnání s operací, která se odehrává v této masivní podzemní laboratoři. V celé mé herecké kariéře se do takových kulis dostanu jenom v těchto filmech. Je to extrémně propracované a autentické.“

Indominus rex byl pouze začátkem v odebrání genů jiným dinosaurům a jejich následném klonování s jinými druhy k vytvoření něčeho hrůzu nahánějícího. „*Indoraptor* je pro tento film tím správným záporákem,“ říká Wong. „Wu ohledně ztělesnění *indoraptora* vlastně zažívá vnitřní konflikt, protože ho považuje za nedokončeného. Rád by ho dotvořil k dokonalosti. Ostatní už ale chtějí *indoraptora* použít, protože se zdá být plně funkční. Ale není.“

Vítejte v Jurském světě:

Legendy i nové tváře na palubě

Trevorrow a Connolly chtěli tým doplnit herci z různých zemí, a to jak těmi na vrcholu své kariéry, tak i nováčky v oboru. Co Bayona od svých herců hlavně očekával, byl zápal pro ságu samotnou.

Legendární herec James Cromwell se ujal role sira Benjamin Lockwooda, zámožného bývalého společníka Johna Hammonda. Ke své roli dodává: „Lockwood a Hammond byli společníci a skvělí přátelé. Společně stvořili technologii, která dinosaury přivedla zpět k životu. Poté se cesty Hammonda a Lockwooda rozdělily, což bylo nešťastné. Snažím se v příběhu ukázat, co by si Lockwood představoval, aby se s těmi dinosaury stalo.“

Coby celoživotní bojovník za práva zvířat byl Cromwell z příběhu Trevorrowa a Connollyho nadšený. Vysvětluje: „Usurpování ostatních forem života kvůli našim potřebám je důležité téma. Nenáleží nám o tom rozhodovat. Je politováníhodné, že se ostatním živočichům určuje cena. Jsme ochránci, měli bychom se o ostatní stvoření, která naši pomoc potřebují, starat a měli bychom nechat na pokoji ty, kteří to nepotřebují. Ale to porušujeme už od té doby, co se vyvinul homo sapiens,“ podotýká.

Nová tvář Isabella Sermon ztvárňuje Maisie, mladou vnučku miliardáře. Producent Crowley se snaží důvod její role přiblížit následovně: „Je vždycky skvělé vidět velké události očima dítěte, které moc neví, co ti dinosauři nebo dospělí dělají. Vytvořili jsme tuto postavu, která je zahalena tajemstvím. Je to 10letá dívka, kterou hraje Isabella. Na konkurzu jsme měli asi 2500 děvčat a vybrali jsme si ji. Je pozoruhodná, neskutečně bystrá a houževnatá.“

Postava Sermon je součástí velkých scén filmu, například když se ji Claire a Owen snaží zachránit. „Je tam scéna, kde Maisie sjede dolů z obrovské skleněné střechy,“ vypráví Sermon. „Na začátku to bylo fakt obtížné, ale pracovali jsme na tom a nakonec tam sjíždím hlavou dolů. Vypadá to úžasně!“

Howard přiznává, že si práci po jejím boku docela užila. „Pokud pracuju s někým hodně mladým a navíc s někým, kdo má jako Izzy opravdu pozoruhodný talent, tak

vím, že bude autentická, protože ani neví, jak by mohla být nějaká jiná. Izzy zatím nemá žádné triky nebo špatné návyky. Snažila jsem se od ní hodně okoukat, protože je vážně dobrá.“

Justice Smith, který ztvárňuje roli počítačového technika Franklina, se jako mnozí ostatní svěřil, co pro něj tato sága znamenala, když vyrůstal. „Původní film *Jurský park* vyšel v ten tok, kdy jsem se narodil. Pamatuju si, že jsme se na ty filmy koukali, kdykoli jsme jeli někam na výlet. Měli jsme v dodávce DVD přehrávač a pouštěli jsme si je popořadě. Miloval jsem to, protože se mi líbily horory a thrillery.“

Toby Jones se k filmu připojuje jako manipulativní Eversoll, který se na tato úchvatná zvířata dívá pouze jako na zboží. „Je pravda, když řeknu, že moji postavu zajímají hlavně peníze a jak z výroby nových typů dinosaurů vyždímat tučný zisk,“ popisuje Jones. „Nějakým způsobem je jako ničemný prodejce zbraní; zajímá ho profit, který získá prodáváním dinosaurů namísto zbraní. Morálně mu je úplně jedno, co prodává, nezáleží mu na tom. Jediné, co ho zajímá, je to, jestli z toho bude nějaký zisk.“ Tento multitalentovaný herec přiznává, že hrát postavy s diskutabilními hodnotami ho opravdu baví.

Obří scény, ve kterých se objevuje Eversoll, se odehrávají hlavně ve studiích Pinewood v Anglii. Jones se snaží jejich velikost a detaily přiblížit: „Bylo to opravdu výjimečné, ta starost a pozornost, která se věnovala sebemenšímu detailu – kostýmům, makeupu, parukám a všemu ostatnímu. Uvědomujete si, že jsou lidé, kteří se v tomto rychle se odehrávajícím a akčním filmu starají o každou maličkost. Když jste vstoupili do velké haly v Lockwoodově rezidenci, měli jste pocit, jako byste vstoupili do přírodovědeckého muzea.“

Milující a zároveň autoritativní postavou je Iris, Maisiina chůva. Tato postava, ztvárněná uznávanou divadelní herečkou Geraldine Chaplin, se stará jak o to malé děvče, tak o Lockwooda. Podle Chaplin Iris „Maisie miluje a zemřela by pro ni“. Chaplin se objevila v každé Bayonově práci a o jejich dlouholetém přátelství říká: „J.A. mě před lety viděl v jedné příšerné televizní show a nabídl mi, abych hrála v jeho filmu. Přečetla jsem si scénář a bylo mi jasné, že tenhle muž filmem opravdu žije. Byl z toho trhák. Kvůli dalšímu filmu jsem s ním natáčela v Thajsku, kde pro mě napsal vážně krásnou roli. Ve *Volání netvora: Příběh života*, to bylo to stejné. Dává mi malé role v každém svém filmu. Myslí si, že jsem jeho talisman pro štěstí.“

Chaplin popisuje, jak skutečnost, že je dcerou ikonického Charlieho Chaplina, zformovala její začátky v branži, stejně jako její herecké hodnoty a soucit k ostatním. „Mým otcem byl Charlie Chaplin, a nejenže byl tím nejslavnějším a nejgeniálnějším člověkem u filmu, ale byl také nejmilovanějším, což je velmi důležité. Když jsem se do filmového průmyslu zapojila, všichni ode mě očekávali, že budu dobrá, protože můj otec byl jejich hrdinou. Chovali se ke mně jako k neteři, dceři nebo vnučce. Pomohli mi díky tomu, jak moc milovali mého otce, což můj vstup do branže dost usnadnilo.“

Všechny triky v zásobě:

Vytváření dinosaurů

Neal Scanlan, držitel Oscara za speciální efekty, byl pověřen nezáviděníhodným úkolem – zkoordinováním všech efektů tak, aby do filmu bezproblémově zapadly. Vysvětluje, jaká je hranice mezi fyzickými a počítačovými efekty v tak kolosálním snímku, který zahrnuje i dinosaury: „Asi vás překvapím, když řeknu, že robotika není pro každou scénu tím nejlepším způsobem. Vždy musíte zvážit pro a proti a přistoupit k věci prakticky. Nějakým způsobem to má vliv i na rozvrh natáčení. Pokud natáčíte s roboty, musíte mít vždy hodně času navíc. Vždy se ptáme sami sebe, jestli je ekonomičtější a praktičtější to udělat v průběhu nebo scény dokončit až v post produkci. Musíte ke každé záležitosti přistoupit individuálně a společně s režisérem a supervizorem se rozhodnout, jestli je za daných okolností správné k tomu přistoupit čistě prakticky. Je zajímavé všechny techniky spojovat dohromady.“

Tým, který se staral o speciální dinosauří efekty, měl k dispozici několik robotických dinosaurů, ale žádný nebyl tak důležitý jako Blue. „Vytvořili jsme i ležící Blue, kolem které je zážitek chodit. Vidět velikost jejích drápů a uvědomit si, že takováhle stvoření jednou chodila po planetě Zemi, je úžasné,“ poznamenává Scanlan. „Blue se brzy na začátku filmu zraní a poté podstoupí operaci, kterou provede Zia. Pozvali jsme si kvůli tomu veterináře, který nám vysvětlil, jak se s uspaným zvířetem pracuje. Ne jen, jak taková operace probíhá, ale jaké se k ní používají nástroje a jak například zvíře reaguje na anestezii – že se při ní zvíře třeba neubrání spoustě nechtěných reflexů. To nám také poskytlo další dramatické momenty, s kterými jsme si mohli hrát.“

Jak by mohl další *jurský* film existovat bez proslulé T. rex? „Celoživotní sen se stal skutečností!“ říká Scanlan nadšeně. „Je to neskutečná scéna, temná a napínavá, protože T. rex je pod sedativy a jak víme, zvířata pod sedativy mají často oči otevřené. Je to vážně děsivé, protože z pohledu diváka si nemůžete být úplně jisti, zda je T. rex uspaná, nebo ne...“

Co se týče indoraptora, Scanlan poznamenává: „Jedná se čistě o genetický experiment, a pointou je, že není nutně 100% úspěšný. Naším úkolem bylo z návrhu Inda vytvořit něco kompletnějšího, se všemi jizvami a s texturou jeho šupin. Protože se jedná o stvoření, které vzniklo smícháním různých genů, nabízí nám to příležitost prozkoumat a pohrát si s detaily. Je fascinující, jaké rozdíly najdete mezi draky, krokodýly a plazy.“

Úkolem Scanlanova týmu bylo zůstat věrni skutečné přírodě. „Zároveň jsme museli využít hodně představitosti k tomu, abychom z indoraptora udělali něco odlišného, uvěřitelného a odůvodněného. Nejde jenom o tvar, ale i o texturu a o to jak na vás působí. Lidský zásah na to také mohl mít vliv; asi to není tak dokonalá kombinace genů, jak očekávali, tudíž si můžeme představit nedokonalosti kůže, odlupující se šupiny, nebo nějakou nemoc, která by propukla a byla by evidentní. Všechno tohle se dinosaura týká.“

Scanlanův tým nebyl zodpovědný pouze za vytvoření těchto úžasných tvorů, ale také za výkony ostatních živočichů. Jeho tým talentovaných umělců přivedl dinosaury k životu díky různým technikám. „Mít koordinovanou skupinu lidí, kteří společně pracují jako tým, je v animatronicce jediný způsob, jak se můžete pohnout dál. Naším přístupem bylo využít co nejvíce „přímého spojení“. Kdykoli jsme mohli hercovy ruce na dinosaura opravdu položit, udělali jsme to. Pokud se něčeho můžeme fyzicky dotknout a pohnout s tím, pak to vytvoří i spojení mezi naším srdcem a naší představitostí.“

Bylo zapotřebí 12 loutkoherců, umělců a herců, kteří byli mimo kameru, aby se Blue stala takovým dinosaurem, jakým je. Oni všichni byli vlastně uvnitř ní.

Veškeré technické vymoženosti každopádně Scanlanovu týmu dost pomohly. „Vizuální efekty těm praktickým v mnoha ohledech hodně pomohly. Kdybych chtěl před 15 lety na loutku připevnit tyč, abych s loutkou mohl hýbat, tak neexistoval

způsob, jak tu tyč dostat ze záběru, museli bychom se hodně snažit, abychom ji zamaskovali. V dnešní době ze záběru digitálně nevymažete pouze tyč, ale klidně i celého člověka, když to scéna opravdu vyžaduje. Jsme v tomhle hrozně rozmazlení, ale počítačová grafika tuhle příležitost nabízí.“

V tomto filmu se Claire a Owen k dinosauru přiblíží více, než kdy předtím. Howard práci s robotickými dinosaury popisuje následovně: „Bylo tam dohromady pět animatronických dinosaurů, protože v nemálo scénách se opravdu dostaneme do jejich blízkosti, hlavně k Blue. Mít možnost během scén reagovat i na výkon samotného dinosaura bylo neskutečné.“

„*Jurský svět* měl pouze jednoho animatronického tvora, a to apatosaura, ostatní dinosauři byli vytvořeni počítačově,“ říká Pratt. „V tomto filmu se můžeme dotknout T. rexe i Blue. Bylo úžasné s těmito krásnými dinosaury hrát, cítit je, vidět je a reagovat na ně. Celý tým vizuálních efektů odvedl skvělou práci. Claire se na zdrogovaném a ospalém T. rexovi dokonce projede a já těsně uniknu z jeho čelistí.“

ILM tvoří kouzla:

Vizuální efekty

ILM (Industrial Light and Magic; *Průmyslová světla a magie*) fanoušky již 25 let ohromuje počítačově vytvořenými dinosaury. Supervizor vizuálních efektů DAVID VICKERY popisuje ambice svého týmu: „Zatímco jsme se snažili zachovat respekt k předešlým filmům, pokoušeli jsme se vytvořit i zbrusu nový kinematografický zážitek, na který diváci nezapomenou. Chtěli jsme, aby po odchodu z kina měli pocit, že zažili něco skvělého.“

„Po konzultacích s paleontology jsme vytvořili anatomicky správné modely dinosaurů úplně od kostry,“ vysvětluje. „Potřebujeme vidět, jak se jejich svaly propojují v různých místech jejich kostry a potřebujeme znát způsob, jakým jsou jejich vazy a šlachy spojeny. Poté přidáme kůži společně s masem a vrstvou podkožního tuku... a až poté můžeme začít tvořit komplexní simulace, díky kterým vidíme jejich pohyb. Hodně jsme zkoumali slony a nosorožce, abychom pochopili, jak se tvorové s takovými rysy pohybují a chovají.“

Kvůli tomu, že se velká část akčních záběrů odehrává v džungli na ostrově Isla Nublar, měl Vickeryho tým velký úkol, a to vytvořit indoraptora natolik důvěryhodně, že diváci uvěří tomu, když se pak dobývá do dětského pokoje. Pokud Bayona odvede svou práci dobře, ocitnete se v noční můře. „Tyhle filmy vzdávají hold jeden druhému,“ shrnuje Vickery. „Na začátku *Zániku říše* si budete připadat poměrně bezpečně, budete ve známém prostředí, pod takovou teplou příjemnou *jurskou* peřinkou. Ale to se rychle změní. Tentokrát dinosaury vezmeme do nového prostředí, kde předtím nebyli a poznáme, jak se chovají v pro ně neznámém prostředí.“

„Indoraptor je skutečnou postavou,“ říká Vickery o našem novém dinosauřím „hrdinovi“. „S hlavou má asi tři metry, což je dvakrát více než velociraptor. Je trochu mentálně neukotvený, geneticky nedokonalý, je to vlastně stále probíhající práce. Jeho mozek nefunguje správně; má tiky, trhá sebou a je kompletně nepředvídatelný. Uvidíte dinosaura, který vypadá jako indominus rex nebo velociraptor, ale ve chvíli je na všech čtyřech, se pohybuje jako čtyřnohý, což jsme u žádného z dinosaurů doposud neviděli.“

Bayona byl rozhodnut zatlačit Vickeryho za jeho kreativní hranici. „Je jako dítě v obchodě se sladkostmi,“ směje se Vickery. „Spolupracuje se všemi kolem sebe a spoléhá na mě, že přijdu s novými pozoruhodnými vizuálními efekty a novými kreativními způsoby, jak natočit zajímavé záběry.“

Vickery a jeho tým také úzce spolupracovali se supervizorem „dinosauřích“ efektů Scanlanem. „V tomto filmu máme několik animatronických dinosaurů, tudíž práce týmu vizuálních efektů a týmu počítačových efektů byla úzce spjata.“

Hlavní třída (Main Street) v *Jurském světě* na Havaji musela být znovu vytvořena pro scénu, kdy Claire a Owen dorazí zpět na ostrov a začínají hledat Blue. Všichni lidé park opustili a ten je teď po veškerých událostech, které se tu před třemi lety odehrály, zničený a zarostlý. Nicholson vytvořil část té ulice, ale nebylo možné prakticky zrekonstruovat celou budovu návštěvnického centra (Visitor's Center) kvůli jeho velikosti. „To je chvíle, kdy se do procesu zapojuje ILM a digitálně scénu vytvoří k dotvoření *Jurského světa*,“ vysvětluje. „Tentokrát je park zarostlý a zašlý. Díváme se na jeho konec a je to docela smutný pohled, vidět ho v takhle špatném stavu. Dinosauři si ho vzali zpět.“

Láva začíná téct:

Vytváření destrukce

Společně s postupujícím výzkumem dinosaurů, novými poznatky a teoriemi, si filmoví tvůrci dokážou daleko lépe představit dinosauří vzezření. „Jednou z nejvíce vzrušujících věcí na *jurských* filmech je to, že sami dinosauři jsou stále zajímavější,“ říká Crowley. „Jsou ještě lépe vytvořeni. Po dalších výzkumech důkazy ukazují, že dinosauři měli daleko zářivější barvy a nádhernou stavbu těla. Všichni jsme vyrostli s hračkami dinosaurů, které byly šedé, ale teď se mluví o tom, že byli daleko barevnější. Společně s těmi nejlepšími designéry jsme vytvořili úžasné dinosaury.“

„Také jsme spoustu dalších dinosaurů přidali, aby byl film ještě zajímavější a poutavější. Lidem se líbí vidět dinosaury, o kterých zatím nevěděli, že existovali. Pro získání co nejlepší důvěryhodnosti jsme se obrátili na ILM, kteří byli naším partnerem ve všech dosavadních filmech. Jsou nejlepšími tvůrci vizuálních efektů na světě. Když se na ten film díváte, máte pocit, že to jsou stejně reálná zvířata jako všechna, která jste do té doby viděli.“

Velkou zásluhu na impozantním rozsahu *Zániku říše* má Nicholsonův expanzivní design scén a kulisy ve studiích Pinewood v Anglii, stejně jako jeho lokace na Havaji. Nicholson si práci s kreativním Bayonou užil. „Vize J.A. je unikátní a soustředěná,“ říká Nicholson. „Tráví hodně času přemýšlením o tom, co publiku ukáže. Když jsem se k filmu přidal, čtyři týdny jsem s ním v Barceloně strávil procházením obrázků a nápadů, domněnek, detailů a tvarů.“

Po třech měsících natáčení v Anglii se tým a obsazení filmu přesunulo na Havaj natáčet scény, které se odehrávají na ostrově Isla Nublar. Na Havaji byla využita spousta přírodních lokací, ale musely se vytvořit i umělé kulisy.

Nečekaným následkem navrácení se do *Jurského světa* byla možnost prozkoumat ostatní oblasti Havaje, které v předešlých filmech nebyly vidět. Avšak rozhodující bylo, aby se tato prostředí do filmu hodila svým architektonickým stylem.

Ze Spojeného království na Havaj:

Kde se odehrává dobrodružství

Spojené království

Při natáčení ve Spojeném království se produkce usadila v proslulých studiích Pinewood v Buckinghamshiru. Na tomto místě se nacházelo umělecké oddělení, tým kostymérů, tým „dinosauřích“ efektů, tým speciálních efektů, tým vizuálních efektů a editoři. V Pinewoodu se také natáčela většina zvukových scén.

Oahu, Havaj

Každý z filmů *Jurské ságy* se natáčel na Havaji a *Zánik říše* nebyl výjimkou. V polovině června roku 2017 se 50 stěžejních členů štábu přesunulo ze Spojeného království přes Atlantik, aby se připojili k americké části týmu ve státě Havaj, v USA.

Natáčení se konalo na ostrově Oahu, do jehož exteriérů jsou zasazeny všechny scény odehrávající se na smyšleném ostrově Isla Nublar. Natáčelo se konkrétně na místě Kualoa, což je 4000akrová soukromá přírodní rezervace založená roku 1850. Největší scéna na Havaji byla vytvořena na pláži Police Beach.

Universal Pictures a Amblin Entertainment uvádí – společně s Legendary Pictures/Perfect World Entertainment: *Jurský svět: Zánik říše*, v hlavních rolích: Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Rafe Spall, Justice Smith, Daniella Pineda, James Cromwell, Toby Jones, Ted Levine, BD Wong, Isabella Sermon, Geraldine Chaplin a Jeff Goldblum. Hudba Sammy Sheldon, znělku k filmu *Jurský park* vytvořil John Williams. Kostýmní designérkou je Sammy Sheldon, střih Bernard Vilaplana. Výprava Andy Nicholson, hlavní kameraman Oscar Faura. Výkonnými producenty *Jurského světa: Zánik říše* jsou Steven Spielberg a Colin Trevorrow. Film produkoval Frank Marshall, p.g.a., Patrick Crowley a Belén Atienza, p.g.a. na motivy postav Michaela Crichtona. Epické akční dobrodružství napsal Derek Conolly a Colin Trevorrow. *Jurský svět: Zánik říše* režíroval J.A. Bayona. Universal Picture TM and © 2017
Universal Studios & Amblin Entertainment, Inc.